

Tomas och Monica Tranströmer, kära Akademiledamöter, mina damer och herrar.

Hjärtligt välkomna till Svenska Akademien och detta arrangemang med anledning av årets Nobelpris i litteratur!

God poesi är ett mäktigt ting. Det kan förvandla vår bild av världen, göra den klarare, tydligare, skarpare. Och det för alltid.

Man ska inte låta sig luras av den lågmälda tonen i Tomas Tranströmers poesi. Vissa av existensens verkliga storheter finns där ständigt närvarande: Minnet, Historien, Döden, Naturen - inte minst naturen. Men inte som en överväldigande närvaro utanför oss, eller som något som blir levande inför vår blick. Hos dig är det precis tvärtom: jaget, den enskilda människan är det prisma där allt detta löper samman. Det skänker oss en känsla av sammanhang, ja uppgift.

Käre Tomas, det är omöjligt att känna sig obetydlig efter att ha läst din poesi. Inte heller är det längre möjligt att älska världen av fel skäl.

Men det som också gör stor poesi stor är inte bara detta att den förtydligar eller blottlägger något i världen redan närvarande, utan också att den har förmågan att faktiskt vidga gränserna för denna värld. Däri ligger makten.

Paul Valéry, en av dessa berömda litteratörer som skulle givits Nobelpriset om inte döden varit snabbare, Paul Valéry har sagt, ungefär, att "Ord är mer en del av oss än våra nerver. Jag känner min hjärna blott genom hörsägen". Slut citat. Och detta på gott och ont. Där en människas språk tar slut tar också hennes värld slut. Men medan den fysiska världen ligger där den ligger, och har sina absoluta gränser, ytterst i form av, säg, ljusets hastighet eller den absoluta nollpunkten eller det enkla faktum att livet bara ges till priset av döden, så har språkets värld gränser som faktiskt låter sig ändras, flyttas, vidgas. Och de som gör dessa viktiga men svåra upptäcktsfärder in i detta *terra inkognita* är i regel stora poeter, som Tomas Tranströmer. "Människohjärnans ändlösa vidder är hopskrynkade till en knytnäves storlek".

Så det är med särskild tacksamhet vi nu står inför dig en dag som denna. För du har gjort vår värld mycket rikare, och mycket, mycket större.